

Sygn. akt III RC 614/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2015 r.

**Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach Wydział III Rodzinny i Nieletnich
w składzie:**

Przewodniczący: SSR Adam Skowron

Protokolant: Patrycja Sirek

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2015 r. w Tarnowskich Górach

na rozprawie sprawy prowadzonej

z powództwa M. B.

przeciwko małoletniej W. B. zastępowanej przez przedstawicielkę ustawową B. B. (1)

o obniżenie alimentów

1) zasądza od powoda M. B. tytułem alimentów na rzecz małoletniej powódki W. B. 500 (pięćset) złotych miesięcznie, płatne z góry do 15-go dnia każdego miesiąca, z odsetkami ustawowymi w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, począwszy od 5 lutego 2015 r., płatne do rąk przedstawicielki ustawowej B. B. (1), w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 27 września 2012 r. w sprawie sygn. III RC 338/12, zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 6 czerwca 2013 r. sygn. III Ca 1763/12;

2) w pozostałej części oddala powództwo;

3) kosztami sądowymi obciąża powoda, uznając je za uiszczone w całości;

4) odstępuje od obciążania strony pozwanej kosztami sądowymi;

5) koszty zastępstwa procesowego pomiędzy stronami wzajemnie znosi;

6) wyrokowi w punkcie 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 614/14

UZASADNIENIE

Powód M. B. pozwem z dnia 12 listopada 2014 roku skierowanym przeciwko małoletniej W. B. reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową B. B. (1) wniósł o obniżenie alimentów z kwoty 600 zł na kwotę 300 zł. W uzasadnieniu wskazał, że w okresie od daty prawomocnego orzeczenia w przedmiocie alimentów na rzecz małoletniej pozwanej do daty wniesienia niniejszego pozwu nastąpiła zmiana okoliczności warunkująca zmianę orzeczenia w przedmiocie alimentów. Powód podał, że zawarł związek małżeński, z którego w dniu (...) urodził mu się syn, jak również określił wysokość wydatków przeznaczanych na utrzymanie dziecka, wysokość osiąganych wspólnie z żoną dochodów oraz kosztów utrzymania mieszkania. Podkreślił również, że zmianie uległa sytuacja majątkowa przedstawicielki ustawowej albowiem podjęła ona zatrudnienie oraz pozostaje w związku z innym mężczyzną.

W odpowiedzi na pozew z dnia 19 marca 2015 roku przedstawicielka ustawowa wniosła o oddalenie powództwa w całości. Uzasadniając swoje stanowisko wskazała, że po wyjeździe do Niemiec najpierw zamieszkała u koleżanki, a dopiero od 1 marca 2015 roku otrzymała mieszkanie socjalne, które musiała wyremontować i urządzić. W związku z nieznajomością języka wieczorami uczęszcza do szkoły językowej, a w ciągu dnia pracuje w hotelu za najniższą stawkę tj. 2,93 euro za posprzątaną pokój. Według przedstawicielki ustawowej w związku z pobytem w Niemczech wzrosły koszty związane z utrzymaniem dziecka, które określiła na kwotę 665 euro. Wysokość osiąganego przez nią miesięcznego dochodu to kwota 700 euro. Jej zdaniem obniżenie alimentów jest bezpodstawne i byłoby sprzeczne z dobrem dziecka i zasadami współżycia społecznego. Wskazała również, że dziecko bardzo przeżywa to, że ojciec się nią nie interesuje szczególnie teraz kiedy urodziło mu się drugie dziecko, z którym mieszka.

Na rozprawie w dniu 23 marca 2015 roku obie strony procesu podtrzymały swoje stanowiska wyrażone odpowiednio w pozwie i odpowiedzi na pozew.

Pismem z dnia 2 kwietnia 2015 roku przedstawicielka ustawowa poinformowała Sąd, że na skutek jej przyjazdu do Polski na termin rozprawy nie została przedłużona jej umowa o pracę i obecnie nie posiada żadnego źródła dochodu.

Na rozprawie w dniu 23 września i 23 listopada 2015 roku strony wносиły jak dotychczas.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 27 września 2012 roku, sygn. akt III RC 338/12 zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 6 czerwca 2013 roku, sygn. akt III Ca 1763/12 zasądzono od M. B. na rzecz małoletniej W. B. alimenty po 600 zł miesięcznie, płatne z góry do dnia 15-go każdego miesiąca, do rąk przedstawicielki ustawowej B. B. (1), poczynając od dnia 1 marca 2013 r., w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 22 lutego 2011 roku, w sprawie o sygn. akt XII RC 290/11.

W dacie wydania powyższego wyroku powód miał 33 lata, z zawodu elektryk, pracował w firmie (...) w Z. jako monter żaluzji z wynagrodzeniem 1500 zł brutto miesięcznie, wynajmował mieszkanie, co wiązało się z kosztem 300 zł miesięcznie. Wówczas zamieszkiwał z żoną, która osiągała dochód ok. 1400 zł.

W dniu wydania wyroku ustalającego poprzednio wysokość alimentów przedstawicielka ustawowa małoletniej pozwanej miała 35 lat, z zawodu krawcowa, pracowała nieoficjalnie jako sprzątaczką w dwóch barach, zarabiała 300-400 zł miesięcznie, była zarejestrowana w Urzędzie Pracy jako bezrobotna, otrzymywała dofinansowanie do mieszkania w wysokości 190 zł miesięcznie oraz zasiłek rodzinny w wysokości 91 złotych miesięcznie. Spłacała kredyty konsumpcyjne.

Małoletnia pozwana miała wówczas 9 lat, chorowała na atopowe zapalenie skóry, w związku z czym leczyła się specjalistycznie u dermatologa. Ponadto korzystała z pomocy psychologa. Koszy lekarstw wynosił od 50-60 zł. Osiągała bardzo dobre wyniki w nauce, uczęszczała na dodatkowe zajęcia z tańca oraz pływania.

W dacie zamknięcia przewodu sądowego w niniejszej sprawie powód ma 36 lat. Obecnie mieszkam z żoną i synem, który urodził się (...). Syn jest zdrowy, rozwija się prawidłowo. Pracuje u tego samego pracodawcy i zarabia 1291 zł. Nie ma innego dochodu. Koszt związany z mieszkaniem to czynsz – 350 zł, energia – 40-60 zł, woda – 35 zł, gaz – 60 zł, w sezonie – 400-500 zł. Nie pracował i nie pracuje nigdzie dorywczo. Od listopada 2014 r. nie ma kontaktu z małoletnią. W czasie przed wyjazdem za granicę córki również nie utrzymywał z nią kontaktu. Nie przekazuje nic córce, poza alimentami. Żona powoda oczekuje na przyznanie jej zasiłku wychowawczego ponieważ w sierpniu skończył się jej zasiłek macierzyński. Powód ma wykształcenie zawodowe, nie ma uprawnień montera ani pracownika budowlanego. Nie podejmował się kursów, bo wiąże się to z kosztami. Jest zatrudniony jako monter żaluzji. Na montaż jeździ samochodem służbowym. W firmie jest 4 montażystów, 3 osoby w biurze i 1 osoba składająca żaluzje. Zarabia cały czas w granicach najniższego wynagrodzenia za pracę. Nie otrzymuje premii.

Obecnie przedstawicielka ustawowa ma 37 lat, zamieszkuje w N. w miejscowości C.. Wyjechała zagranicę 28 sierpnia 2014 r. razem z córką. Początkowo nie mogła znaleźć pracy, zwłaszcza na umowę. Od 1 września 2015 roku pracowała w hotelu jako sprzątaczką. Była to praca na 1/2 etatu na okres próbny z wynagrodzeniem miesięcznym ok. 700 euro. Ponadto podejmowała się prac dorywczych, polegających na sprzątaniu zarabiając ok. 300 euro. W marcu 2015 roku z uwagi na przyjazd do Polski nie przedłużono jej umowy o pracę. Mieszka w mieszkaniu socjalnym, którego koszty utrzymania to 458 euro za czynsz, 125 euro za gaz i prąd. Przedstawicielka ustawowa posiada zadłużenie w postaci kredytu zaciągniętego w Polsce, którego miesięczna rata wynosi 207 zł oraz pożyczki od znajomych w Niemczech w wysokości 1200 euro z ratą – 50 euro. Zaciągnięcie pożyczki było spowodowane koniecznością zakupu mebli i remontem mieszkania. Ponadto była zmuszona wpłacić kaucję w wysokości 996 euro, co pokryła z pieniędzy pożyczonych od rodziców. Koszt ubrań sezonowych dla małoletniej to 200 euro. Na wycieczki córki wpłaciła już 140 euro, przy czym w maju zaplanowany jest kolejny wyjazd szkolny, którego koszt całkowity to 260 euro. Nie posiada komputera wobec czego dziecko lekcje z użyciem komputera wykonuje u sąsiadów. Przed wyjazdem mieszkała w R. przy ul. (...), w lokalu socjalnym, które nadal opłaca - 414 zł miesięcznie. Miesięcznie kupuje córce spodnie – 50 euro, buty, bluzki, dresy – to razem wynosi 100 euro. Nie informowała powoda o zamiarze wyjazdu z dzieckiem za granicę, bo ojciec nie utrzymywał z dzieckiem kontaktu, nie odbierał telefonów. Koszt podróży na rozprawę to 400 zł.

Małoletnia pozwana ma 11 lat, od września chodzi do V klasy szkoły podstawowej w N.. Nadal leczy się na atopowe zapalenie skóry. Chodzi na zajęcia dodatkowe – basen – 20 euro miesięcznie. Szybko rośnie co wiąże się z częstą wymianą ubrań. Otrzymuje ustalone alimenty, ale poza tym ojciec dziecka w inny sposób nie partycypuje w kosztach utrzymania małoletniej.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody: odpis aktu małżeństwa (k. 10), odpisu skróconego aktu urodzenia (k. 9), rachunków za energię, elektryczną i gaz (k.11), kopii paragonów (k.12 i 18), oświadczenia B. B. (2) (k. 13,42), umowy najmu (k. 14), zaświadczenia o zarobkach (k. 16-17, 39-41, 66, 147), rachunków za gaz i energię elektryczną (k. 43-44), świadectwa szkolnego (k. 75-77), rachunków za energię elektryczną (63-65), umowy najmu mieszkania(k.67 -70), pisma ze szkoły małoletniej (k. 71, 67), zaświadczeń o zarobkach (k. 72-74), decyzji (...) w Z. (k.148-149), pisma pracodawcy J. B. o udzieleniu urlopu macierzyńskiego (k. 150), decyzji o przyznaniu zasiłku (k. 159), trzech zdjęć, (160-162), zeznań świadka J. B. (k. 69) , E. B. (k. 69), B. B. (2) (k. 140), zeznań powoda (k. 140-141) i przedstawicielki ustawowej (k. 45-46).

Wskazany materiał dowodowy Sąd uznał za wiarygodny i przekonujący. Nie sposób odmówić mu logiki i spójności. Prawdziwość wskazanych wyżej dokumentów nie budzi wątpliwości. Zgodne ze sobą, nie kwestionowane w zakresie ustalonego stanu faktycznego przez strony dowody dały Sądowi możliwość poczynienia ustaleń odpowiadających , zdaniem Sadu, rzeczywistemu stanowi sprawy.

Sąd dał wiarę zeznaniom przesłuchanych w toku postępowania stron oraz świadków. Zgodne ze sobą nie kwestionowane przez strony dowody dały możliwość poczynienia ustaleń odpowiadających, w ocenie Sądu, rzeczywistemu stanowi sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Powód M. B. pozwem z dnia 12 listopada 2014 roku skierowanym przeciwko małoletniej pozwanej W. B. reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową B. B. (1) wniósł o obniżenie alimentów z kwoty 600 zł na kwotę 300 zł miesięcznie.

Nie kwestionowana w sprawie była sama podstawa istnienia obowiązku alimentacyjnego powoda względem małoletniej pozwanej. Spornym w niniejszym postępowaniu było rzeczywiste wystąpienie zmiany stosunków pozwalającej na zmianę orzeczenia w przedmiocie alimentów w kierunku żądania pozwu.

Od wydania wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 27 września 2012 roku, sygn. akt III RC 338/12 zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 6 czerwca 2013 roku, sygn. akt III Ca 1763/12 upłynęło 2 lata.

Powództwo z art. 138 kro wchodzi w grę w przypadku zmiany okoliczności, od których zależy istnienie i zakres obowiązku alimentacyjnego (art.133 i art.135 kro).

Zgodnie z przepisem art. 133 § 1 krio, rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego wychowania utrzymania i wychowania. Przesłankę powództwa z art. 133 § 1 krio stanowi zatem niemożność samodzielnego utrzymania się przez dziecko i brak dochodów z jego majątku wystarczających na pokrycie kosztów jego wychowania i utrzymania. Obowiązek alimentacyjny rodziców względem dziecka, które jeszcze się nie usamodzielnilo, podlega regulacji specjalnej, szczególnie dla dziecka korzystnej. To uprzywilejowanie dziecka trwa tak długo, dopóki dziecko nie osiągnie samodzielności, tzn. dopóki nie zdobędzie odpowiadających jego uzdolnieniom i predyspozycjom kwalifikacji zawodowych. Rodzice muszą przetołożyć na utrzymanie i wykształcenie dziecka, które mimo ukończenia 18 lat nadal zdobywa takie kwalifikacje, pod warunkiem, że wykorzystuje ono ten czas rzeczywiście na naukę (orz. SN z 8 sierpnia 1980 r., OSN 1981, poz. 20). Wyjątkowo obowiązek ich może ustać wcześniej, gdy dziecko uzyskało zawód przed pełnoletnością. Rodzice są obowiązani dążyć do zapewnienia dziecku właściwych warunków egzystencji nawet kosztem szczególnego wysiłku, odbiegającego od tego jaki normalnie osoba pracująca ponosi. W świetle art. 133 § 1 krio, jedyną okolicznością ograniczającą lub wyłączającą obowiązek alimentacyjny ze strony rodziców jest to, że ma ono wystarczające własne dochody.

Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka stanowi uszczegółowienie ogólnego obowiązku "troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka" i należytego przygotowania go, odpowiednio do jego uzdolnień, do pracy zawodowej (art. 96 krio.). Obowiązek ten nie jest ograniczony przez żaden sztywny termin, a w szczególności - przez termin dojścia przez alimentowanego do pełnoletności. Nie jest także związany ze stopniem wykształcenia w tym sensie, że nie ustaje z chwilą osiągnięcia przez alimentowanego określonego stopnia podstawowego lub średniego wykształcenia. Jedyną miarodajną okolicznością, od której zależy trwanie bądź ustanie tego obowiązku, jest to, czy dziecko może utrzymać się samodzielnie, przy czym przyjmuje się, że nie można tego oczekiwać od dziecka małoletniego.

Powyższe ma miejsce w przedmiotowej sprawie. Pozwana jest małoletnia, ma dopiero 11 lat. Jest uczennicą szkoły podstawowej i nie posiada własnych dochodów.

Określenie wysokości alimentów od każdego z rodziców na rzecz dziecka stanowi wypadkową usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego oraz wkładu osobistych starań rodzica o utrzymanie i wychowanie dziecka. Zmiana tych stosunków może uzasadniać odpowiednią zmianę orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków należy rozumieć istotne zwiększenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspokajania potrzeb własnymi siłami.

Rozważając przepisy art. 135 § 1 krio i art. 138 krio nie można abstrahować od obowiązków wynikających z innych przepisów. Art. 96 krio nakłada na rodziców obowiązek troski o fizyczny i duchowy rozwój dziecka, zaś wedle art. 133 § 1 krio rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie także wtedy, gdy nie znajduje się w niedostatku. Wobec treści tych przepisów uznać trzeba, że rodzic powinien dzielić się z dzieckiem skromnym nawet dochodem.

Zgodnie z art. 138 krio w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Powołany przepis nakazuje gruntowne przeanalizowanie zakresu zmian w sytuacji stron, pozostającego w ścisłym związku z usprawiedliwionymi potrzebami uprawnionego i możliwościami płatniczymi zobowiązanego.

Przechodząc zatem do analizy pierwszej z przesłanek - przesłanki usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego - zauważyć należy, iż obowiązujące obecnie alimenty zostały ustalone wyrokiem sprzed 2 lat, jednakże sam upływ czasu nie może sam z siebie wpływać na obniżenie obowiązku alimentacyjnego. W przedmiotowej sprawie nie sposób także przyjąć by na zmianę sytuacji materialnej powoda wpłynęła zwykła zmiana cen towarów i usług, gdyż okoliczność ta wpływa w jednakowym stopniu na stronę powodową jak i pozwaną. W powyższym okresie nie uległy zasadniczej zmianie, a z pewnością zmniejszeniu, potrzeby małoletniej pozwanej. W. B. nadal jest uczennicą szkoły podstawowej, którą realizuje w N.. Dodatkowo dziewczynka jest bardzo zdolną uczennicą, utalentowaną pod kątem tanecznym. Mimo wielkich chęci uczestniczenia w zajęciach dodatkowych, nie może na nie chodzić ze względów finansowych. W tej sytuacji niewątpliwym jest, że koszty utrzymania dziecka w żaden sposób nie zmalały, a wręcz przeciwnie biorąc pod uwagę możliwości jej rozwoju wzrosły. Na wyższe koszty utrzymania małoletniej wpływ ma również to, że obecnie uczy się zagranicą, co wiąże się innymi standardami albowiem dzieci w jej wieku odbywają zajęcia szkolne, które następnie wymagają odrabiania prac domowych przy użyciu komputera, którego małoletnia nie posiada i musi prosić w tym zakresie o pomoc sąsiadów. Sytuacja materialna przedstawicielki ustawowej w ocenie Sądu w żaden sposób nie uległa poprawie. Wskazać należy, że w trakcie procesu B. B. (1) straciła zatrudnienie i obecnie nie ma stałych dochodów. Dopiero po ukończeniu kursu językowego będzie mogła starać się o pracę. Jej sytuację bytową i finansową należy ocenić jako ciężką.

Natomiast w odniesieniu do sytuacji powoda w niniejszej sprawie to wskazać należy, że pod kątem lokalowym oraz uzyskiwanego dochodu nie uległa ona zmianie. Istotna zmiana dotyczy natomiast narodzin dziecka pochodzącego z jego obecnego związku małżeńskiego. W tej sytuacji powód posiada drugą osobę małoletnią na utrzymaniu, jednakże fakt pojawienia się na świecie kolejnego dziecka powoda nie może negatywnie wpływać na sytuację małoletniej W. B.. Sąd wziął pod uwagę koszty jakie powód teraz ponosi na utrzymanie rocznego dziecka i uznał, że istnieją podstawy do obniżenia alimentów względem małoletniej pozwanej z kwoty 600 zł na 500 zł miesięcznie. Ponadto podkreślić należy, że powód jest młodym i zdrowym mężczyzną, a biorąc pod uwagę fakt, że obowiązki służbowe wykonuje w godzinach od 7.00 – 15.00 ma on możliwość podjęcia dodatkowego zatrudnienia, które pozwoli mu na zaspokojenie potrzeb obojga dzieci w równym stopniu. Wskazać również należy, że w odniesieniu do małoletniej pozwanej powód nie podejmuje żadnych osobistych starań w zakresie jej wychowania i rozwoju albowiem nie utrzymuje z dzieckiem żadnego kontaktu. Jego udział w życiu córki sprowadza się jedynie do przekazywania środków finansowych na jej utrzymanie co dodatkowo uzasadnia obniżenie alimentów o 100 zł.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu, gdyż powód nie wykazał istotnej zmiany stosunków będących podstawą obniżenia alimentów do kwoty 300 zł miesięcznie.

Zgodnie z art. 98 kpc strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw. Kosztami sądowymi Sąd obciążył powoda, uznając je za uiszczone w całości. Biorąc pod uwagę sytuację finansową przedstawicielki ustawowej Sąd odstąpił od obciążania jej kosztami sądowymi.

Koszty zastępstwa procesowego pomiędzy stronami wzajemnie zniesiono na mocy art. 100 kpc.

Wyrokowi w punkcie pierwszym nadano rygor natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc.

.....

/ SSR Adam Skowron/

ZARZĄDZENIE

1. odnotować uzasadnienie;
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć:

- pełn. powoda

- pełn. przedstawicielki ustawowej

3.kal. 14 dni.

T., dnia

.....

/ SSR Adam Skowron/